

Cod Ymarfer Comisiynu S4C

Cyhoeddwyd Hydref 2018

Bwriad y Cod Ymarfer hwn (y cod) yw rhoi arweiniad i'r sector gynhyrchu annibynnol ynghylch y prosesau a'r egwyddorion allweddol a ddilyniir gan S4C wrth gomisiynu rhaglenni teledu i'w darlledu ar y sianel deledu gwasanaeth cyhoeddus, S4C¹. Mae'r cod wedi cael ei baratoi yn unol â gofynion adran 10, Rhan 2, Atodlen 12 Deddf Cyfathrebiadau 2003 a chanllawiau i ddarlledwyr a gyhoeddwyd gan Ofcom.

Mae'r cod hwn yn disodli "Cod Ymarfer S4C ar gyfer Comisiynu Cynnwys gan Gynhyrchwyr Annibynnol – Ail Argraffiad" a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2010.

1. Egwyddorion craidd

Mae cylch gorchwyl gwasanaeth cyhoeddus S4C, yn unol â Deddf Cyfathrebiadau 2003 (fel y'i diwygiwyd) yn cynnwys darparu ystod eang o raglenni amrywiol ac o ansawdd uchel lle mae cyfran sylweddol o'r rhaglenni yn Gymraeg².

S4C yw'r unig sianel deledu benodedig yn yr iaith Gymraeg yn y byd. Nid oes gan S4C yr adnoddau i gynhyrchu rhaglenni'n fewnol, mae S4C yn comisiynu y rhan fwyaf o'i rhaglenni gwreiddiol gan y sector gynhyrchu annibynnol, ag eithrio'r rhaglenni a gynhyrchir gan y BBC ar gyfer S4C yn unol â Deddfau Darlledu 1990 a 1996 a nifer gyfyngedig o raglenni sydd yn bryniannau.

Er mwyn cyflawni ei swyddogaethau statudol allweddol, mae gan S4C rôl unigryw i sicrhau bod sector gynhyrchu annibynnol sydd â'r gallu i weithio'n effeithiol ac effeithlon i greu rhaglenni Cymraeg yn ffynnu. Mae rôl S4C wrth ddarparu anogaeth, galluogi buddsoddiad a hybu gweithio'n arloesol yng nghyd-destun rhaglenni Cymraeg o fudd i S4C a'i chynulleidfa.

Mae'r cod hwn yn adlewyrchu bwriad S4C y dylai holl weithgarwch cyfathrebu a chyswllt S4C â'r sector gynhyrchu annibynnol fod yn deg, yn gyson ac yn glir.

Mae S4C yn ymrwmo i ddelio â'r sector mewn amgylchedd lle ceir parch rhwng y naill a'r llall a lle rhoddir sylw priodol i gyfrinachedd. Bydd S4C yn ymgynghori â TAC a'r sector gynhyrchu annibynnol cyn cyhoeddi Telerau Masnach newydd neu ddiwygiedig.

Nid yw'r cod hwn yn berthnasol i'r rhaglenni hynny sydd wedi'u heithrio, fel y nodir yn rhan 4.9, ac nid yw'n berthnasol i unrhyw gomisiwn na chynnwys ar gyfer llwyfannau digidol yn unig³.

2. Y Broses Gomisiynu

Mae S4C yn gweithredu proses gomisiynu di-dor, agored ar gyfer datblygu a chomisiynu syniadau a chynnwys newydd ar gyfer S4C. Datblygwyd y broses i annog creadigrwydd cyson/parhaol ac mae'n cynnig i S4C yr hyblygrwydd i ymateb i syniadau, digwyddiadau a disgwyliadau newidiol y gynulleidfa.

Bydd S4C yn rhannu ei strategaeth rhaglenni teledu a'i phrif amcanion comisiynu gyda'r sector gynhyrchu drwy sesiynau briffio rheolaidd agored, mewn cydweithrediad â TAC a thrwy gyhoeddi bwletinau newyddion rheolaidd ar Wefan Gynhyrchu S4C.

Rhaid i gynhyrchwyr gyflwyno syniadau newydd am raglenni i S4C drwy system cynnig syniad newydd ar-lein S4C, ac mae modd cyflwyno syniadau unrhyw bryd. Cyfeirir pob

¹ Nid yw'r Cod Ymarfer hwn yn berthnasol i gynnwys a gomisiynir gan S4C ar gyfer gwasanaethau na ddarlledir, e.e. gwefannau, fideo ar alw neu "aps" symudol.

² Deddf Cyfathrebiadau 2003 (fel y'i diwygiwyd) Atodlen 12

³ Serch hynny, bydd cynnwys digidol sy'n ategol i'r rhaglenni a wneir i'w darlledu, fel arfer yn cael eu prosesu fel rhan o syniad y rhaglen.

syniad newydd at sylw'r comisiynydd rhaglenni mwyaf priodol, er mwyn ei ystyried, a bydd pob syniad newydd am raglen yn dilyn y llwybr a nodir yn y ddogfen "Proses Gomisiynu Cam Wrth Gam" sydd wedi'i chyhoeddi ar Wefan Cynhyrchu S4C.

Mae'r ddogfen Proses Gomisiynu Cam Wrth Gam yn amlinellu'r rolau a'r personél sy'n gysylltiedig â'r broses ar gyfer pob rhaglen ac yn nodi amserlen ar gyfer:

- cydnabod syniad am raglen
- rhoi ymateb cychwynnol i syniad am raglen
- cadarnhau comisiwn
- llunio cytundeb terfynol

Yn gryno, bydd S4C yn anelu at anfon cydnabyddiaeth o dderbyniad syniad o fewn wythnos i'w dderbyn. Bydd S4C yn cadarnhau os yw'n dymuno gwrthod syniad neu fynegi diddordeb pellach mewn syniad o fewn chwe wythnos i'w dderbyn. Er bod S4C yn cydnabod pwysigrwydd ymateb prydlon, mae'n bosib na fydd S4C mewn sefyllfa i gynnig adborth nac egluro'i rhesymau dros ei phenderfyniad o fewn yr un cyfnod.

Mae S4C yn ymrwmo i sicrhau ymatebion o fewn yr amserlenni sydd wedi'u cyhoeddi, ar yr amod fod y wybodaeth y gofynnodd S4C amdani gan gynhyrchwyr annibynnol yn cael ei darparu'n brydlon er mwyn i S4C allu bodloni'r terfynau amser sydd wedi'u cyhoeddi.

Gall S4C a'r cynhyrchydd gytuno i newid yr amserlen ar gyfer ystyried syniad, yn enwedig os bydd natur y syniad yn gofyn bod amserlen gwahanol yn gyrru'r broses.

Nid yw proses gomisiynu S4C yn ffafrio nac yn ceisio cyfyngu gwobrau comisiynu i gwmnïau o faint penodol nac mewn unrhyw leoliad(au) penodol. Mae S4C yn agored i dderbyn syniadau gan bob cynhyrchydd sydd yn medru cyrraedd gofynion comisiynu S4C.

Mae S4C wedi mabwysiadu "Cod Ymarfer APC ar gyfer cyflwyno cynigion ar gyfer ffilmiau a rhaglenni i'r diwydiant ffilmiau, radio a theledu yn y DU". Yn unol â hyn, mae S4C yn cytuno i wneud y canlynol:

- mabwysiadu a chynnal gweithdrefnau mewnol sy'n sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol bosib, cadw cyfrinachedd y cynnig mewn modd priodol;
- mabwysiadu a chynnal gweithdrefnau mewnol lle caiff cynigion eu cofnodi;
- cyflwyno ymateb i'r cynnig, boed hynny drwy wrthod y syniad neu drwy fynegi diddordeb mewn syniad drwy anfon e-bost o fewn amser rhesymol ar ôl i'r cynnig ddod i law, yn unol ag unrhyw amserlen a gyhoeddir o dro i dro gan S4C;
- dychwelyd unrhyw ddeunydd digidol neu ddeunydd arall a gyflwynwyd gydag unrhyw gynnig a wrthodwyd; a
- chynnal gweithdrefn datrys anghydfod.

O bryd i'w gilydd, ac mewn amgylchiadau penodol, mae'n bosib y cynhelir proses gystadleuol glir ac agored, er enghraifft, lle caiff hawliau eu cytuno yn ganolog gan S4C. Gweinyddir pob proses gystadleuol yn unol â meini prawf ac amserlennu a gaiff eu cyhoeddi a'u haddasu ar gyfer gofynion y contract unigol. Mae'r broses yn hybu cystadleuaeth wrth gomisiynu cynnwys ar gyfer S4C.

Caiff penderfyniadau sy'n ymwneud â chomisiynu cynnwys ar gyfer gwasanaethau cyhoeddus S4C eu seilio ar nifer o ffactorau gan gynnwys barn golygyddol. Caiff syniadau eu hasesu gan ystyried y meini prawf canlynol:

- y gallu i gwrdd ac amcanion a thargedau comisiynu;
- argaeledd cyllideb briodol ar gyfer cynhyrchu'r syniad;
- record golygyddol a gweinyddol y cynhyrchydd;
- potensial y syniad i gyflawni egwyddorion a gofynion allweddol S4C.

3. Cydymffurfiaeth a Rheolaeth Olygyddol

Bydd gan S4C reolaeth olygyddol dros yr holl gynnwys a gomisiynir, gan gynnwys elfennau aml-lwyfan a rhyngweithiol unrhyw raglen a gomisiynir.

Bydd S4C yn mynnu bod cynhyrchwyr annibynnol yn sicrhau bod yr holl gynnwys a gomisiynir yn cydymffurfio â holl bolisiau S4C sydd wedi'u cyhoeddi ac sydd ar gael ar Wefan Cynhyrchwyr S4C a'r Canllawiau a'r Codau sydd wedi'u cyhoeddi gan S4C, Ofcom ac unrhyw gorff priodol arall.

4. Hawliau

Mae S4C yn ceisio cynnig cytundebau safonol syml i gynhyrchwyr yn unol â Thelerau Cyffredinol S4C.

Nôd S4C yw sicrhau'r hawliau sydd eu hangen arni i weithredu a gweinyddu gwasanaethau cyhoeddus S4C, yn awr ac fel a ragwelir yn y dyfodol, gan gynnwys S4C, S4C Manylder Uwch, gwasanaethau ar-alw S4C a gwasanaethau aml-lwyfan cysylltiedig.

Mae S4C mewn sefyllfa unigryw gan mai hi yw'r unig sianel deledu Gymraeg yn y byd. I'r perwyl hwn, dymuna S4C gysylltu â'r Cymry Cymraeg sydd ar wasgar a siaradwyr Cymraeg y DU sy'n teithio ar hyd a lled y byd a sicrhau bod rhaglenni Cymraeg ar gael ledled y byd, pan fo hawliau'n caniatáu hynny.

Yn y mwyafrif helaeth o achosion, mae S4C yn comisiynu rhaglenni ar y sail y bydd y cynhyrchydd neu berchennog yr hawliau yn rhoi trwydded i S4C ar gyfer yr Hawliau Sylfaenol canlynol am gyfnod penodedig.

Er lles S4C a'r sector cynhyrchu annibynnol, mae S4C yn ymrwymedig i ddod o hyd i ffyrdd o sicrhau bod cynnwys Cymraeg ar gael mewn marchnadoedd eilaidd yn y DU ac i sicrhau bod cynnwys Cymraeg ar gael i Gymry Cymraeg sydd oddi cartref yn fyd-eang. I'r perwyl hwn bydd S4C hefyd yn ceisio cael trwydded o'r Is-Hawliau ar gyfer rhaglenni S4C.

Cynhyrchwyr fydd yn rheoli'n derfynol a fyddant yn dewis rhoi'r Is-Hawliau i S4C ac ni fydd unrhyw orfodaeth ar gynhyrchwyr annibynnol i ganiatáu'r Is-Hawliau i S4C. Bydd gan gynhyrchwyr yr hawl i negydu telerau'r Is-Hawliau ac ni fydd S4C yn disgwyl telerau gwell na'r rhai a negydir yn gyffredinol gyda dosbarthwyr trydydd parti.

Nid yw gosod telerau craidd trwyddedau safonol S4C isod yn atal S4C rhag llunio cytundebau pwrpasol ac unigryw o dro i dro i gwmpasu ystod ehangach neu wahanol o hawliau ar ôl trafodaethau, gan ystyried unrhyw gyfleoedd neu amgylchiadau unigryw unrhyw raglen benodol.

4.1 Cyfnod y Drwydded

Pum mlynedd fydd cyfnod trwydded safonol ar gyfer pob rhaglen ac eithrio rhaglenni plant a rhaglenni addysgol, a fydd yn saith mlynedd.

Ar dalu Ffi Ymestyn/Adnewyddu, bydd gan S4C hawl awtomatig i ymestyn cyfnod y drwydded am ddwy flynedd arall, ar gyfer pob rhaglen, ac eithrio rhaglenni plant a rhaglenni addysgol, ac mae modd ymestyn cyfnod y drwydded ar gyfer y rhain am dair blynedd arall.

Pe bai S4C yn dymuno ymestyn cyfnod trwydded am gyfnod pellach neu brynu pecyn hawliau mewn rhaglen lle bo'r drwydded wreiddiol wedi dod i ben, bydd gan S4C yr hawl

i wneud cais i'r cynhyrchydd i ymestyn cyfnod y drwydded neu adnewyddu trwydded sydd wedi dod i ben ar sail Ffi Ymestyn/Adnewyddu a amlinellir yn y ddogfen Tariffau a Ffioedd S4C. Bydd unrhyw estyniad dilynol i gyfnod y drwydded yn destun trafodaeth rhwng S4C a'r cynhyrchydd. Os bydd y cynhyrchydd yn cytuno i ymestyniad pellach o gyfnod y drwydded bydd S4C a'r cynhyrchydd yn arwyddo cytundeb priodol.

4.2 Hawliau Sylfaenol

Bydd yr Hawliau Sylfaenol yn cael eu rhoi ar sail ecsgliwsif o fewn y DU ar gyfer pob rhaglen S4C yn ystod cyfnod y drwydded:

- trwydded ecsgliwsif i ddarlledu'r rhaglen bymtheg (15) gwaith yn ystod cyfnod y drwydded yn y DU;
- Hawliau i sicrhau bod y rhaglen ar gael ar bob llwyfan a weithredir gan S4C, neu ar ran S4C neu o dan drwydded gan S4C yn ystod cyfnod y drwydded, gan gynnwys yr hawliau i gynnig cyfleoedd ychwanegol i wyllo gyda neu heb is-deitlau, gwasanaethau dal-i-fyny neu wasanaethau archif;
- Hawliau i gynnig traciau sain ychwanegol, e.e. traciau sain Saesneg,;
- Hawliau i ddefnyddio'r rhaglen (gan gynnwys clipiau, detholiadau a rhagolygon yn unol â'r Polisi Defnyddio Clipiau a Deunydd Crai [http://www.s4c.cymru/media/media_assets/2016_07_01_Polisi_Defnyddio_Clipiau a Deunydd Crai S4C 1.pdf](http://www.s4c.cymru/media/media_assets/2016_07_01_Polisi_Defnyddio_Clipiau_a_Deunydd_Crai_S4C_1.pdf)) at ddibenion hyrwyddo i hyrwyddo'r rhaglen a gwasanaethau S4C yn gyffredinol ar bob llwyfan a chyfrwng;
- yr hawl i S4C, mewn ymgynghoriad â'r cynhyrchydd, i drefnu dangosiad theatrig a/neu antheatrig o'r rhaglen;
- yr hawl i awdurdodi sefydliadau addysgol i recordio'r rhaglen oddi ar yr awyr a'r hawl anecsqliwsif i ddarparu copïau o'r rhaglen i fudiadau a sefydliadau trydydd parti a chanddynt ddibenion addysgol neu archifo;
- Hawliau i geisio nawdd ar gyfer defnydd S4C o'r rhaglen ar wasanaethau S4C;
- Hawliau i gomisiynu rhaglenni dilynol Cymraeg yn seiliedig ar y rhaglen, gyda'r cynhyrchydd yn cael y dewis cyntaf i gynhyrchu unrhyw raglenni dilynol o'r fath;

i gyd fel y nodir yn fwy penodol yn y Cytundeb Trwydded Rhaglen.

4.3 Is-Hawliau

Bydd hyd yr Is-Hawliau a'r cwestiwn a ydynt yn ecsqliwsif ai peidio yn destun trafodaeth rhwng S4C a'r cynhyrchydd ym mhob achos. Gall y cynhyrchydd eu rhoi ar sail ecsqliwsif neu anecsqliwsif. Pan fydd S4C yn ceisio gweithredu fel dosbarthwr cynnwys sydd i'w ddsbarthu ymlaen, ni fydd yn cael unrhyw hawliau uwchlaw yr hawliau a roddir yn gyffredinol i ddsbarthwr trydydd parti. Bydd gan y cynhyrchydd yr hawl i ddewis p'un ai yw'n caniatáu i S4C yr Is-Hawliau ai peidio.

Bydd yr Is-Hawliau i gyd yn hawliau na chânt eu nodi uchod fel Hawliau Sylfaenol a byddant yn cynnwys y canlynol (heb gyfyngiad):

- hawliau dosbarthu rhyngwladol mewn/ar unrhyw gyfrwng neu blatfform;
- hawliau dosbarthu a marchnadaeth eraill gan gynnwys DVD, fideo ar alw (VOD), fideo ar alw wedi'i noddi gan hysbysebion (AVOD) a fideo ar alw o dan danysgrifiad (SVOD); a
- hawliau gwerthu rhaglenni a chlipiau i drydydd parti yn y DU a ledled y byd.

Bydd hawl S4C i ymarfer yr hawliau uchod yn ddarostyngedig i gytuno gyda'r cynhyrchydd ar drefniadau ar gyfer sicrhau taliadau cliriadau, breindaliadau a gweddill-daliadau priodol.

Yn unol â'r Telerau Masnach, mae'r Is-Hawliau ar gael i'w hecsbloetio gan y cynhyrchydd tu allan i'r DU 24 awr wedi darllediad cyntaf y rhaglen ar S4C ac mae'r Is-Hawliau ar gael i'w hecsbloetio gan y cynhyrchydd o fewn y DU:

- i) ar ddiwedd cyfnod y drwydded ar gyfer hawliau gwerthu rhaglenni eilaidd y rhaglen (ac unrhyw raglen iaith dramor yn seiliedig ar y fformat) ar gyfer ecsbloetio ar deledu a ffrydio ar-lein yn y DU (p'un ai VOD, SVOD, AVOD neu wasanaethau ffrydio eraill);
- ii) unrhyw adeg ar ôl 7 diwrnod ar ôl i bennod olaf y rhaglen gael ei darlledu am y tro cyntaf ar S4C ar gyfer gwerthiannau eilaidd drwy DVD, lawr lwytho i'w berchen (DTO) a VOD a thelir amdano ar gael yn y DU; ac
- iii) 24 awr ar ôl darllediad cyntaf y rhaglen ar S4C ar gyfer pob math o farchnadaeth yn y DU.

Mae'r cynhyrchydd yn cadw rheolaeth dros yr Is-Hawliau ac ecsbloetio y tu allan i'r DU a bydd unrhyw negydu rhwng y cynhyrchwr a S4C mewn perthynas ag arfer yr Is-Hawliau yn cynnwys trafodaeth ynghylch p'un ai ydy'r trefniant dosbarthu yn ecsgliwsif ai peidio ag ynghylch hyd unrhyw hawliau o'r fath a roddir i S4C.

4.4 Rhyddhau Hawliau yn Gynnar

Bydd yn rhaid i'r cynhyrchwyr sicrhau caniatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gan S4C os yw'r cynhyrchydd yn dymuno ymelwa ar y rhaglen, y fformat neu'r cysyniad neu unrhyw ran ohono yn y DU yn ystod cyfnod y drwydded. Bydd angen i S4C a'r cynhyrchydd gytuno ar amrywiad i delerau safonol y drwydded.

Nid yw S4C yn bwriadu cadw hawliau ecsgliwsif lle mae S4C wedi cadarnhau nad oes ganddi unrhyw fwriad i arfer yr hawliau hynny ei hun. Mae'r egwyddorion a ystyrir gan S4C wrth benderfynu pa un ai i ryddhau hawliau'n gynnar, wedi'u nodi ym Mholisi Rhyddhau yn Gynnar S4C http://www.s4c.cymru/media/media_assets/Polisi_Rhyddhau_Hawliau_yn_Gynnar.pdf.

4.5 Rhaglenni Plant a Rhaglenni Addysgol

Os bydd S4C yn dewis darlledu rhaglenni plant a/neu raglenni addysgol fel rhan o amserlen gyffredinol S4C yn hytrach nag yn ystod y blociau yn yr amserlen sydd wedi'u neilltuo'n arferol ar gyfer rhaglenni plant/addysgol, bydd S4C yn rhoi tâl bonws i'r cynhyrchydd er mwyn sicrhau'r hawliau i ddarlledu'r rhaglen y tu allan i'r slot penodol ar gyfer rhaglenni plant/addysgol. Bydd tâl bonws o'r fath yn unol â thariff wedi'i gyhoeddi.

4.6 Gwasanaethau Mynediad

Mae gan S4C rwymedigaethau statudol i ddarparu gwasanaeth arwyddo a sain ddisgrifio ar gyfer cyfran o'i rhaglenni. Gall S4C ddarlledu'r rhaglenni gyda gwasanaeth arwyddo ar y sgrin (gan leihau maint llun y rhaglen er mwyn cynnwys yr arwyddwr ar gyfer y diben hwn) neu gyda sain ddisgrifio yn ystod slotiau neu flociau penodol yn yr amserlen.

4.7 Ymelwa

Pan fydd y cynhyrchydd yn ymelwa'n fasnachol ar raglen, bydd gan S4C yr hawl i dderbyn canran o'r incwm net sy'n codi yn sgil hynny er mwyn cyflwyno gwerth yn ôl i'r pwrs cyhoeddus a chydabod cefnogaeth S4C i'r rhaglen. Nodir gwir ganran yr incwm net sy'n daladwy i S4C yng nghytundeb trwydded y rhaglen.

Pan fydd y cynhyrchydd yn dewis addef i S4C yr hawl i ymarfer yr opsiwn i ddosbarthu rhaglenni ar sail fasnachol fel rhan o'r Is-Hawliau, bydd S4C yn cadw ffi ddosbarthu, na

fydd yn uwch na ffi safonol y diwydiant, a bydd yn talu canran o'r holl Incwm Net i'r cynhyrchydd fel y nodir yn y cytundeb is-hawliau.

4.8 Cyllid Trydydd Parti

Bydd y cynhyrchydd yn gwbl gyfrifol am drafod â dosbarthwyr a/neu gyllidwyr trydydd parti. Dylid cynnal unrhyw drafodaethau perthnasol rhwng y cynhyrchydd ac SDML (cangen fasnachol S4C) yn annibynnol o'r trafodaethau gyda S4C am y ffi drwydded.

Wrth ymrwymo i drefniadau cyllido aml-barti ar gyfer rhaglen S4C, bydd S4C yn disgwyl ymrwymo i drefniadau trwyddedu sy'n sicrhau i S4C yr hawliau a nodir yn y Côd Ymarfer hwn. Fodd bynnag, gall gofynion ariannwr/darledwr trydydd parti olygu bod angen cytundeb gwahanol mewn perthynas â'r pecyn hawliau S4C a/neu hawliau'r cynhyrchwr i arfer yr Is-Hawliau. Dan amgylchiadau o'r fath, gellir negydu pecynnau hawliau a chyfranogiad refeniw pob darledwr/ariannwr fesul achos gan ystyried gofynion pob un o'r partion.

4.9 Eithriadau

Ni fydd y telerau hyn yn berthnasol yng nghyswllt:

- Y rhaglenni a gyflenwir i S4C gan y BBC yn unol â Deddfau Darledu 1990 a 1996;
- Unrhyw raglen neu gyfres lle nad yw'r cynhyrchydd yn berchen ar yr hawliau angenrheidiol, nac yn eu rheoli, o ran syniad neu fformat y rhaglen (gan gynnwys lle mae S4C wedi caffael neu drwyddedu'r hawliau angenrheidiol yn uniongyrchol)⁴;
- Pob rhaglen a gomisiynir gan gyflenwr nad sydd wedi ei adnabod yn 'gynhyrchydd annibynnol' yn unol â Chanllawiau Ofcom⁵
- Rhaglenni y mae'r cynhyrchydd yn dewis eu cynnig i S4C ar sail trefniant aseinio hawlfraint lawn; a
- Rhaglenni lle mae angen i S4C fod yn berchen ar yr hawliau angenrheidiol, neu eu rheoli, i sicrhau dilyniant rhwng contractau olynol ar gyfer y gwasanaeth ac er mwyn osgoi deunydd o'r fath yn cael ei ddefnyddio gan eraill;

er y byddai S4C yn disgwyl y bydd y broes o gomisiynu'r rhaglenni uchod ac unrhyw gynnwys cysylltiedig yn dilyn egwyddorion allweddol y Cod Ymarfer hwn pan fo hynny'n briodol.

5. Tariffau Dangosol

Bydd S4C a'r cynhyrchydd yn negydu'r ffi drwydded sy'n daladwy gan S4C.

Mae S4C wedi cyhoeddi rhestr o dariffau dangosol sy'n rhoi syniad o'r pris y mae S4C yn fodlon ei dalu am drwydded ar gyfer yr hawliau sylfaenol. Mae'r tariffau dangosol yn rhoi syniad i gynhyrchwyr o brisiau amrywiol gwahanol genres o raglenni y mae S4C yn eu comisiynu. Pennir y tariffau dangosol drwy gyfeirio at gost cynhyrchu (ar sail un comisiwn) a ffioedd trwydded blaenorol a dalwyd gan S4C am raglenni tebyg. Ni fwriedir i'r tariffau dangosol rwyddo S4C.

Bydd amrywiaeth o ffactorau'n dylanwadu ar swm y ffi drwydded, gan gynnwys:

- Manyleb olygyddol y rhaglen;
- Amcangyfrif o gost uniongyrchol cynhyrchu'r rhaglen;
- Tariff dangosol S4C ar gyfer y rhaglen;
- Yr hawliau a ddyfarnir i S4C a/neu raddau ecsgliwsif S4C;

⁴ Dylid datgelu amodau hawliau o'r fath mewn unrhyw broses gystadleuol, pan fo hynny'n briodol

⁵ Gorchymyn Darledu (Cynyrchiadau Annibynnol) 1991 (fel y'i diwygiwyd)

- Nifer y penodau;
- Gofynion amserlen S4C;
- Potensial masnachol y rhaglen, boed yn Gymraeg neu yn Saesneg, a'r posibilrwydd o sicrhau buddsoddiad gan drydydd parti;
- Y cyllid sydd ar gael gan ffynonellau trydydd parti; ac
- Unrhyw ffioedd cynhyrchu i'w talu.

Mae S4C yn cadw'r hawl i ofyn i gynhyrchwyr ddarparu'r gyllideb arfaethedig ar gyfer y rhaglen.

Unwaith y cytunir ar ffi drwydded, nid yw S4C yn disgwyl y bydd y ffi yn newid yn ystod y cyfnod cynhyrchu, ac eithrio yn unol ag unrhyw gytundeb ysgrifenedig gan S4C ymlaen llaw yn dilyn newidiadau golygyddol a gymeradwywyd gan S4C.

6. Talu am raglenni

Fel arfer bydd S4C yn llif-ariannu'r ffi drwydded yn unol â cherrig milltir olygyddol ac ariannol. Cytunir ar y llif arian fel rhan o drafodaethau'r cytundeb. Gall S4C fynnu bod y cynhyrchydd yn agor cyfrif ymddiriedolaeth er budd S4C.

Mewn rhai amgylchiadau mae'n bosib na fydd S4C yn medru llif-ariannu'r holl ffi drwydded ac yn yr amgylchiadau hynny bydd S4C a'r cynhyrchydd yn cytuno ar drefniadau llif-ariannu priodol fel rhan o'r broses o gytuno ar y Briff Golygyddol a Busnes. Gall S4C ddarparu llythyr cadarnhad i fanc lle'n ofynnol gan gynhyrchydd.

Wrth gytuno i lif-ariannu'r ffi drwydded a chymryd trwydded o hawliau mewn rhaglen yn hytrach nag aseiniad hawlfraint, mae S4C yn agored i rywfaint o risg. Mae'n bosib felly, y bydd S4C yn dymuno cofrestru arwystl dros yr hawlfraint yn y rhaglen tan ddyddiad cyfleu'r rhaglen a/neu sicrhau hawliau camu i mewn cadarn.

Pan fydd cyllidwyr trydydd parti'n ymwneud â chyllido rhaglen a gomisiynir gan S4C, a phan fydd gofyn i S4C lif-ariannu'r ffi drwydded, gall S4C ofyn am ragor o fesurau diogelu a dogfennau i sicrhau diogelwch cyllid y trydydd parti. Bydd S4C yn gofyn am ddogfennau ychwanegol i ddiogelu sefyllfa buddsoddiad S4C yn erbyn unrhyw gyllidwr trydydd parti.

Mewn amgylchiadau eithriadol, pan fydd angen tâl ar y cynhyrchydd er mwyn diwallu gwir gostau cynhyrchu cyn bod cytundeb trwydded y rhaglen yn barod i'w lofnodi, gall S4C ystyried cymeradwyo blaendaliad o hyd at £20,000 (net). Bydd amodau yn berthnasol mewn amgylchiadau o'r fath.

7. Datblygu

Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd cynhyrchwyr yn datblygu prosiect heb gyllid gan S4C. Nid yw'r ffaith fod S4C yn annog gwaith datblygu yn gyfystyr ag ymrwymiad gan S4C i ariannu gwaith datblygu neu i gomisiynu rhaglen. Bydd y cynhyrchydd yn gyfrifol am unrhyw fuddsoddiad yn y gwaith datblygu.

Pan fydd S4C yn cyfrannu at gost datblygu syniad, bydd S4C yn disgwyl bod yn berchen ar hawliau'r gwaith datblygu ar y cyd â'r cynhyrchydd. Mewn amgylchiadau o'r fath, ni fydd y naill yn gallu ymelwa ar yr hawliau yn y gwaith datblygu heb ganiatâd y llall.

S4C fydd â'r opsiwn cyntaf i gomisiynu rhaglen yn seiliedig ar y gwaith datblygu lle bo' S4C yn ariannu'r gwaith datblygu. Bydd ymarfer opsiwn o'r fath yn amodol ar gytuno ar ffi drwydded. Bydd yn rhaid cynnwys y costau datblygu (gan gynnwys unrhyw ffioedd sgript) fel rhan o gostau'r rhaglen a bydd angen cydnabod unrhyw ffioedd datblygu a dalwyd ymlaen llaw gan S4C yn ffi drwydded derfynol y rhaglen.

Os nad yw S4C yn ymarfer yr opsiwn i gomisiynu o fewn 12 mis i gyflwyno'r deunyddiau datblygu i S4C, bydd gan y cynhyrchydd yr hawl i ofyn am ad-aseiniad o'r hawliau sy'n berchen i S4C yn y gwaith datblygu. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd gofyn i'r cynhyrchydd ad-dalu'r arian datblygu a dalwyd gan S4C ar ddiwrnod cyntaf y cyfnod cynhyrchu.

8. Gofynion ar Gynhyrchwyr

Er mwyn sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei throsglwyddo'n effeithiol ac yn amserol rhwng S4C a'r cynhyrchydd a'u bod yn cydweithio'n effeithiol, mae S4C yn disgwyl i'r cynhyrchwyr wneud y canlynol:

- Cyflwyno syniadau am raglenni drwy System Cynigion Ar-lein S4C bob amser, a chynnwys yr holl wybodaeth y gofynnwyd amdani ar y ffurflen ar-lein, gan gynnwys amcangyfrifon realistig a gwirioneddol ar gyfer cyllidebau;
- Cwblhau'r briff golygyddol a busnes o fewn yr amser sy'n ofynnol gan S4C mewn ymgynghoriad â'r Comisiynydd a'r tîm Materion Busnes;
- Sicrhau bod eu timau cynhyrchu wedi cael yr holl hyfforddiant priodol a'u bod bob tro yn rhoi ar waith gofynion Cod Darlledu Ofcom, deddfwriaeth iechyd a diogelwch, deddfwriaeth amddiffyn plant (gan gynnwys Polisi Amddiffyn Plant S4C) ac unrhyw ddeddfwriaeth a/neu ganllawiau eraill perthnasol;
- Cyflenwi rhaglenni yn unol â gofynion technegol S4C, ar y dyddiad a gytunwyd ac am y ffi drwydded y cytunwyd arni, yn unol â'r Briff Golygyddol a Busnes;
- Sicrhau bod yr holl waith papur sy'n ofynnol gan S4C yn cael eu darparu ar amser ac yn ddieithriad;
- Sicrhau cyfleu amserol o ddeunydd hyrwyddol o safon uchel yn unol â'r gofynion cyfleu gan gynnwys lluniau llonydd, clipiau, deunydd tu-ôl i'r camera, darnau fideo hyrwyddol fydd oll yn addas i'w rhannu ar y cyfryngau cymdeithasol a/neu fel rhan o wasanaeth ar-alw S4C;
- Cydweithio ag S4C i sicrhau bod rhaglenni'n cael eu hyrwyddo a'u marchnata'n effeithiol, gan ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol yn briodol a'u bod yn cydweithio'n effeithiol efo adran farchnata S4C er mwyn galluogi S4C i greu deunydd marchnata gan ddefnyddio cyfranwyr i'r rhaglen, lle'n briodol;
- Cyflwyno adroddiad costau terfynol i S4C o fewn tri mis ar ôl cyflenwi'r rhaglen; a
- Rhoi'r hawl i S4C archwilio cyfrifon y cynhyrchydd sy'n berthnasol i raglen S4C.

9. Datrys Anghydfod

Os bydd gwahaniaeth barn rhwng S4C a'r cynhyrchydd, dylai'r cynhyrchydd, yn y lle cyntaf, geisio datrys y mater yn ddidwyll ag aelodau staff S4C y mae wedi bod yn trafod y comisiwn â nhw.

Pan nad oes modd datrys y mater fel hyn, dylid cyfeirio'r mater at sylw'r Cyfarwyddwr Comisiynu, ac wedyn (os yw'n parhau heb ei ddatrys) at sylw Prif Weithredwr S4C.

Os bydd y cynhyrchydd yn parhau i fod yn anfodlon â phenderfyniad y Prif Weithredwr, gall y cynhyrchydd apelio o dan y rhan honno o Drefn Gwynion S4C⁶ sy'n delio ag apeliadau.

Bydd S4C a'r cynhyrchydd yn gyfrifol am eu costau eu hunain yng nghyswllt unrhyw anghydfod.

10. Adolygu, Cydymffurfio a Monitro

⁶ http://www.s4c.cymru/c_complaint_procedure.shtml

Mae gan S4C Wefan Cynhyrchu bwrpasol. Mae'r cyfleuster hwn yn cefnogi'r broses o gyfleu a chyfnewid gwybodaeth gyda'r gadwyn gyflenwi gyfan ar gyfer cynnwys. Mae'n llwyfan ar gyfer dogfennau a chanllawiau sydd wedi'u cyhoeddi, newyddion a manylion cyswllt, gan gynnwys gwaith comisiynu sydd wedi'i ddyfarnu.

Bydd S4C yn paratoi adroddiad blynyddol ar y trefniadau comisiynu yn ystod y cyfnod, at ddibenion adolygu mewnol. Bydd adroddiad o'r fath yn cynnwys y wybodaeth ganlynol:

- Nifer a gwerth rhaglenni sydd wedi'u comisiynu gan gynhyrchwyr annibynnol a dadansoddiad o'r rhaglenni sydd wedi'u comisiynu yn ôl gwahanol fathau o gytundebau hawliau (h.y. cytundebau trwydded, cytundeb aseiniad hawliau llawn, comisiynau wedi'u cyllido ar y cyd, ac ati);
- Cyfartaledd hyd cyfnod trwydded am becyn hawliau safonol a nifer y darllediadau;
- Achosion pan fydd y ffi drwydded y tu allan i'r Tariffau Dangosol a gyhoeddwyd;
- Achosion pan fydd y pecyn Hawliau Sylfaenol wedi'i amrywio neu ei drafod;
- Nifer o weithiau y mae trwyddedau Hawliau Sylfaenol wedi'u hymestyn neu eu hadnewyddu;
- Manylion am unrhyw faterion a/neu anghydfod sy'n deillio o weithredu'r Cod;
- Nifer yr achosion pan fydd S4C a'r cynhyrchwyr wedi cytuno i ryddhau hawliau'n gynnar.
- Adolygiad o gydymffurfiaeth S4C gyda'r amserlen gomisiynu.

Bydd S4C yn paratoi adroddiad blynyddol ar y gwaith a gomisiynwyd yn ystod y cyfnod (ac yn seiliedig ar yr uchod) yn unol â manyleb Ofcom. Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei gyflwyno i Ofcom o fewn amserlen y cytunir arni.

Bydd S4C yn adolygu ac yn diweddarau'r Cod Ymarfer yn rheolaidd. Bydd Ofcom yn cymeradwyo unrhyw newidiadau i'r Cod Ymarfer. Bydd y Cod Ymarfer yn cael ei gyhoeddi ar Wefan Cynhyrchu S4C.